

İlim ve uhuvvetteki fetretimiz nelere mal oldu?

Ömer Faruk bey: “Azâim ilminden bahsedilir hatta çok eski Arapça yazılmış kitaplardan bir kaçında, Tasköprülüzade ve Kâtib Çelebi, Sultan Mahmud-u Gaznevinin bir kaleyi azâimle aldığını söylerler. (Azâim;Cinleri tesir ve emir altına alma ilmi. Bir kimsenin kalbini bir şeye bağlayarak bütün manevi ve ruhi gücüyle ona yönelmesine denir.) Acaba diyorum bu kadar dünyada Müslümanlara zulüm varken, Filistin’de, Irak’ta, vs.... Cihad ki İslam’da namazdan sonra en büyük farz biliriz.. Bu Azâim ilmi kâfirlere karşı savaşta kullanılabilir mi? Öte yandan: Biliriz ki ermiş evliyalar vardır, büyük âlimler vardır, o evliyalar ki kerametlerini anlatırlar, anlatırlar bitmez.. Amenna deriz, yalnız kâfirin zulmüne karşı bir keramet görülmemiştir diyebiliriz. Öyle ki, bayağı bir evliya silsilesi içinde olan orta Asya, neden bu kâfirin zulmüne bir keramet gösterip de bu kafirleri yerle bir etmezler? Allah istemedikçe amenna deriz. Zaten Allah istese ol demesiyle yerle bir olurdu, fakat Allah bu görevi insana vermiş, öyle ki Allah u Teala cihadı emreder, neden acaba ilmi olan bir Allah kulu böyle bir şeye başvurmamış kâfirin

teknolojisine karşı..? Az da olsa aydınlatırsanız bahtiyar oluruz.”

Bizim bir kavli ve kalbi duamiz var. Onu da geregi gibi yaptigimizdan emin degilim. Baska bir seyimiz yok. Ne azaim ilmi, ne cinleri istihdam etme tekniqi, ne pozitif ilim, ne teknoloji!... Maalesef boyle. (Biz derken, simdi bir buçuk milyari geçen İslam alemi ni kast ediyorum.) Biz kendi kendimizi fetrete attik! Bu sonuç, bizim biriken ihmallerimizin yüzümüze sıçramasından başka bir şey değildir. Yoksa âlimlerimiz yok değildi; ama biz dinlemedik! Yolumuz karanlık değildi; ama biz gitmedik! Aklımız yok değildi; ama biz baş vurmamak! Kitabımız yok değildi; ama biz açıp okumadık, içindekilerle amel etmedik! Rehberimiz yok değildi; ama biz kulak vermedik!

Zulum de olsa günü birlik güç merkezleriyle yatıp kalkmayı, haksız da olsa alçak dünyanın kuvvet dengelerini gözetmeyi, haysiyetsizce de olsa kendi kimliğimizden utanmayı ve uzaklaşmayı tercih eder olduk! Belki üç yüz, belki beş yüz senedir bu böyle! Ben, çuvaldızı kendimize batırmaktan yanayım!

O Mahmud-u Gaznevî'ler, o doğunun Calinos'u olarak bilinen ve dünyada ilk defa çiçek ve kızamık aşısı üzerinde çalışmalar yapan ve ilk defa ateşli hastalara soğuk su tedâvîsi uygulayan Ebû Bekir Zekeriyâ Râzî'ler (Ölümü: M. 932), o el-Kânun fi't-Tıp adlı tıbbî eseriyle Orta Çağ Avrupa'sını feth eden, Avrupa'da ders kitabı olarak okutulan ve Avicenna adıyla tanınan İbn-i Sînâ'lar (Ölümü: M. 1037), o sıfırı ilk defa keşfedip kullanan, çok bilinmeyenli denklemlerin, integral hesaplarının, cebirin ve logaritmanın mücidi olan ve batıya Cebiri öğreten Harezmi'ler (Ölümü: M. 850), o dünyanın yuvarlak olduğunu, hem kendi etrafında, hem güneşin etrafında döndüğünü ilk defa ispatlayan Bîrûnî'ler (Ölümü: M. 1051), o optik ilminin temellerini atan ve batıda altı yüz sene ders kitabı olarak okunan İbn-i Heysen'ler (Ölümü: M. 1051), o atomdaki yoğun enerjiyi, atomun parçalanabileceğini ve parçalandığı takdirde Bağdat'ı alt üst edebilecek bir güce sahip olduğunu ilk defa söyleyen ve kimyanın babası ünvanıyla tanınan Câbir bin Hayyan'lar (Ölümü: M. 805), o kurdukları gözlem evleri ve rasathanelerle gök cisimlerini doğru biçimde gözetleyen Nasıruddîn Tûsî'ler (Ölümü: M. 1274), Uluğ Bey'ler (Ölümü: M.1449), çağının Batlamyus'u ünvanıyla bilinen Ali Kuşçu'lar (Ölümü: M. 1474), o havada ilk uçuş denemesi yapan, fakat bunu canıyla ödeyen İsmail Cevherî'ler (Ölümü: M. 1010), uçmayı ilk başaran Hezarfen Ahmed Çelebi'ler (17. Yüz yıl), ilk füzeyi icat

eden ve füzeyle ilk uçan Lagarî Hasan Çelebi'ler (17. Yüz yıl) ve daha niceleri, niceleri, niceleri maalesef kendi asırlarında kalmışlar. Veya bizden çok, Avrupa'yı aydınlatmışlar. Fakat biz onların başlattıkları pozitif aydınlık çığırdan yürümemişiz. Oysa bu çığırın takibi, âdetullah gereğı, sünnetullah gereğı, başarmanın ve yükselmenin önemli bir ayağıydı! Bunu ihmal etmişiz!

Oysa hani Kur'ân'ımızın ilk emri "Oku!" idi (1); hani Kur'ân, "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" (2) buyuruyordu; "İman ve bilgi sahiplerinin dereceleri yüksek bulunuyor." (3) buyuruyordu; "Bilgisizlerden yüz çevir." (4) buyuruyordu.

Hani Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm; "Beşikten mezara kadar ilim öğrenin!" buyuruyordu, "İlim Çin'de de olsa alın." Buyuruyordu, "Âlimler Peygamberlerin vârisleridirler." Buyuruyordu! (5)

Asıl kerâmet ilimde idi. Biz o kerâmeti takip etmedik ve bundan dolayı fetret devrine girdik. Bedüzzaman Saîd Nursî Hazretleri bu vahim sonucu, sebebiyle birlikte şöyle ifâde eder: "İslâmiyet'in mağz ve lübbünü terk ederek kısrına ve zâhirine vakf-ı nazar ettik ve aldandık! Ve sû-i fehim ve sû-i edep ile İslamiyet'in hakkını ve müstehak olduğu hürmeti îfâ edemedik! Tâ o da bizden nefret ederek evham ve hayâlâtın bulutlarıyla sarılıp tesettür eyledi!" (6)

İlimdeki ve uhuvvetteki bu yüksek kerâmeti ihmal ettikten sonra, elimizden güç ve kudret gittikten ve zaafiyete düştükten sonra cinler ne yapsın, azâim ilmiyle uğraşanlar ne yapsın, evliyâlar ne yapsın! Son üç yüz senenin Müslüman'ları olarak bizim başımıza ne gelmiş ise, kendi kendimize yapmışız! Son üç yüz senede fitneden başka, ayrılıklardan başka, ihtilaflardan başka, İslâm âleminde olumlu bir şey adına, neredeyse yaprak kıılmamış ki!

İlimdeki bu fetretle doğru orantılı olarak gücümüz gitti, kuvvetimiz kalmadı. Diğer yandan aynı derecede birbirimize bağlılığımız ve uhuvvetimiz kalmadı, aramıza ihtilaf girdi! Yani hem ilmi terk ettik, hem de kardeşliği ve güç birliğini bir tarafa bıraktık!

Oysa Kur'ân bu vahim sonuca uğramayalım diye bizi uyarmıyor muydu: "İhtilafa düşmeyin! Sonra cesâretiniz kırılır ve kuvvetiniz elden gider." (7) demiyor muydu?

Nitekim olan olmuş; Kur'ân'ın dediğı gibi, kuvvetimiz elden gitmiş! Kâfirlerin silahları ve teknolojisi de bizi dövmeye başlamış! Görüyoruz ki bu sonuç, Kur'ân'ın bildirdiğı ve uyardığı bir sonuçtu!

Bunları ümitsizlik ekelim diye söylemiyoruz! Fakat şu bir gerçektir ki; ancak

düştüğümüz yerden kalkabiliriz! Yine ilme, yine güç birliğine, kardeşliğe ve uhuvvete sarılmaya ihtiyacımız var! Çağımız âlimi Bedüzzaman Hazretlerini dinlemeye ve anlamaya ihtiyacımız var. Emin olalım ve kanaat edelim ki: Âcil ve kesin çözüm asrımızın ilim deryası Risâle-i Nûr'larda var.

Tövbe etmemiz lâzım! Bu karanlık bulutları dağıtmak için, yeniden İslâm'a ve Kur'ân'a el vermemiz lâzım! İnşallah Allah'ın rahmeti yakındır.

DİPNOTLAR:

- (1) Alak Sûresi: 1;
- (2) Zümer Sûresi: 9;
- (3) Mücâdele Sûresi: 11;
- (4) A'râf Sûresi: 199;
- (5) Hadisler için bakınız: Aclûnî, 1/137, 148, 363;
- (6) Bedüzzaman, Muhâkemât, s. 7;
- (7) Enfâl Sûresi: 46;